

ANEKS

OŚWIĘCIMSKIE FORUM PRAW CZŁOWIEKA

III Międzynarodowa konferencja
Europa wobec wyzwań XXI wieku. Europejczyk/Europejka – czyli kto?
www.ofpc.pl

OŚWIĘCIM 2016

*III Międzynarodowa konferencja Europa wobec wyzwań XXI wieku.
Europejczyk/Europejka – czyli kto?*

Organizatorzy i partnerzy

Patronat honorowy

W ostatnich latach Oświęcim przekształca się w ośrodek nauczania o prawach człowieka. Służy temu m.in. OFPC zainicjowane w 2014 r. Odbywające się w jego ramach konferencje gromadzą wybitnych przedstawicieli różnych dyscyplin, którzy – prezentując często odmienne punkty widzenia – mierzą się z największymi problemami, odwiecznymi dylematami filozoficznymi, religijnymi i moralnymi, próbując je przełożyć na konkretne wyzwania polityki i demokracji.

Szanowni Państwo,

wydawać by się mogło, że ogrom zbrodni Holokaustu sprawi, iż wszelkie idee i poglądy propagujące rasizm czy ksenofobię, wzywające do nienawiści, raz na zawsze znikną z życia publicznego. Niestety tak się nie dzieje.

W Biurze RPO odnotowujemy coraz więcej spraw związanych z nawoływaniem do nienawiści na tle przynależności narodowej, etnicznej czy wyznaniowej, jak również publicznego znieważania (czy wręcz pobic) osób z tych właśnie powodów. Z całą stanowczością i determinacją podejmujemy działania, aby przeciwstawić się tej fali. Jednak stosowanie tylko sankcji prawnych tu nie wystarczy. Potrzebne są inicjatywy, które skłaniają do refleksji oraz pozwalają kolejnym pokoleniom na nowo definiować swoją tożsamość kulturową.

O wyjątkowym znaczeniu Oświęcimskiego Forum Praw Człowieka świadczy przewodni temat tegorocznej konferencji, który doskonale wpisuje się w stojące przed nami wyzwania. Kryzys migracyjny wskazał bowiem na słabości i problemy całej Unii Europejskiej, a nawet zachwiał dotychczasowym systemem integracji. Również w Polsce temat ten stał się osią politycznych podziałów. Niestety stał się również pretekstem do głoszenia ksenofobicznych opinii i podsycania mowy nienawiści. Dlatego tak bardzo potrzebna nam jest dzisiaj debata o europejskiej solidarności. Rozmowa o tym, jak nie ulec dyktaturze strachu i stereotypów.

Dziękuję miastu Oświęcim za organizację tak doniosłego wydarzenia. Chciałbym podkreślić, że ogromnie cenię Państwa zaangażowanie w kwestie związane z ochroną praw człowieka. Stwarzanie okazji do interdyscyplinarnej wymiany poglądów specjalistów z różnych dziedzin jest niezwykle ważne i potrzebne. Dzięki takim wydarzeniom być może uda nam się wspólnie wypracować propozycje i projekty działań będących odpowiedzią na wyzwania, przed którymi stoją dzisiaj obywatele Europy.

Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowni Państwo,

już po raz trzeci spotykamy się na międzynarodowej konferencji pt. *Europa wobec wyzwań XXI wieku*, organizowanej w ramach OPFC, które w swoich założeniach wyrosło na pamięci o Auschwitz. Jego wymowie i symbolice. W żadnym innym miejscu prowadzenie dyskusji o prawach człowieka nie brzmi tak autentycznie. Tym razem, w świetle ostatnich wydarzeń, spróbujemy zdefiniować, kim jest współczesny Europejczyk i Europejka. Jakimi wartościami się kierują? Co jest dla nich ważne? Czego się obawiają? Co my, Polacy, wnosimy do wspólnoty europejskiej?

Jestem przekonany, że udział w dyskusjach pozwoli Państwu znaleźć odpowiedź na wiele z postawionych tu pytań.

*Janusz Chwierut
Prezydent Oświęcimia*

Szanowni Państwo,

po raz kolejny w Oświęcimiu podejmujemy dyskusję o Europie. Europie katedr i arcydzieł ludzkiego umysłu, ale i – Europie Auschwitz.

Prawie pół miliarda obywateli zjednoczonej Europy stanowi dziś najbardziej zróżnicowaną mozaikę ludzką na świecie. Co, a właściwie kto się na nią składa? Kim jest współczesny Europejczyk/współczesna Europejka? I – co równie istotne – KIM MA BYĆ?

Jaka będzie Europa za 10, 50, 100 lat? Odpowiedź zależy głównie od nas. Europejsek i Europejczyków. Kimkolwiek jesteśmy.

*Alicja Bartuś
Pełnomocniczka Prezydenta ds. OPFC*

Co to znaczy być Europejczykiem/Europejką?

Kiedy byłem w Stanach Zjednoczonych, zrozumiałem, co to znaczy być Europejczykiem. Wraz z grupą przedstawicieli różnych państw europejskich uczestniczyłem w spotkaniu z przedstawicielem National Rifle Association, który mówił o podejściu amerykańskim do posiadania broni. Nikt z nas nie był w stanie zrozumieć jego argumentacji – wydaje się, że mieliśmy wielki, głęboki sprzeciw do brutalności, przemocy, używania broni jako metody rozwiązywania problemów, polityki karnej czy – w konsekwencji – wykonywania kary śmierci. Wtedy zrozumiałem, że bycie Europejczykiem to nie tylko umiłowanie wolności osobistej, wolność wyboru, równość, ale także umiłowanie życia ludzkiego, godności ludzkiej, traktowania każdego człowieka z szacunkiem, minimalizowania przemocy oraz nastawienia na pokojowe rozwiązywanie konfliktów. Nasza wizja praw człowieka jest inna i to determinuje, dlaczego jesteśmy Europejczykami.

Adam Bodnar

Znaczy to umieć rozpoznać swoją tożsamość w obrębie szeroko rozumianej wielokulturowości i złożonej tradycji tego kontynentu.

Anda Rottenberg

Być Europejczykiem to przyznawać się do wartości wynikających z filozofii greckiej, prawa rzymskiego i etyki chrześcijańskiej.

Andrzej Zoll

Być Europejczykiem to wiedzieć, że przede wszystkim powinno być dobro człowieka a następnie dobro społeczeństwa i wreszcie państwa. Tak jak droga Kościoła wiedzie przez człowieka, tak też droga wszelkich instytucji też ma prowadzić przez człowieka.

Europejczyk to człowiek, który, mówiąc za Miłozem „sięga po niemożliwe” po tę i „drugą przestrzeń”, która wciąż jest i pozostanie tajemnicą.

Natomiast w dniu dzisiejszym Europejczyk to człowiek, który jest rozumny i spieszy na ratunek tym, którzy szukają u nas schronienia. Dla dzisiejszego Europejczyka – chrześcijanina – „uchodźca ma twarz Chrystusa”.

Wacław Oszejca SJ

Jestem Niemcem. Pracuję w Berlinie, ale mieszkam w Polsce. Odra nie jest już granicą! Cała Europa jest wolna i możemy żyć, gdzie chcemy.

Stephan Lehnstaed

Być Europejczykiem to:

- czuć się odpowiedzialnym za Europę,*
- być gotowym do solidarności z innymi narodami, pomagać jeśli tego potrzebują,*
- należeć do wspólnoty, która kieruje się podobnymi wartościami.*

Jacek Królikowski

Być Europejczykiem znaczy zastanawiać się nad wyjściem z kryzysu, w którym Europa się znalazła i ocalić wartości, w które uwierzyliśmy.

Jan Piekło

Określenie „Europejczyk” w większej mierze kojarzę z cywilizacją i kulturą niż geografią i polityką. Europa bowiem to nie tylko kontynent i obszar geograficzny, ale miejsce, gdzie kształtowały się zręby cywilizacji, którą określamy – „cywilizacją europejską”. Swoimi korzeniami cywilizacja ta sięga do filozofii i kultury starożytnej Grecji, do zrębów i podstaw prawa ukształtowanego w Rzymskim Imperium, do chrześcijańskiego personalizmu oraz epoki Oświecenia i racjonalizmu. W efekcie Europa i jej mieszkańcy odegrali w dziejach świata rolę szczególną.

Była Europa też kontynentem niezliczonych konfliktów, rzezi i wojen religijnych oraz kolonialnych podbojów. Apogeum tych nieszczęść był wiek XX, który przyniósł śmierć milionom Europejczyków. Te straszliwe doświadczenia, a zwłaszcza hitlerowskie ludobójstwo i stalinowskie zbrodnie skłoniły europejskich przywódców do ukształtowania instytucji oraz norm i procedur, które miały skutecznie chronić prawa jednostki i zapobiegać wojnom. W znacznej mierze zadanie to się powiodło. Instytucjonalnym tego wyrazem jest Unia Europejska, Rada Europy, OBWE i inne struktury, które stoją na straży europejskich wartości, do których należy poszanowanie godności ludzkiej, tolerancji i solidarności. Być Europejczykiem oznacza uznanie tych wartości i przestrzeganie ich na co dzień w praktyce, zarówno we wzajemnych relacjach między ludźmi, jak też między narodami.

Adam Daniel Rotfeld

Dostrzegać zalety naszych podobieństw, czerpać ze wspólnego bogactwa, rozumieć, że płeć, orientacja seksualna, tożsamość płciowa, czy stan ekonomiczny to wobec człowieczeństwa rzecz drugorzędna.

Monika Płatek

Bycie Europejczykiem oznacza dla mnie nieustanne szukanie równowagi między dumą z cywilizacyjnego dorobku Starego Kontynentu, stworzonych tu uniwersalnych wartości, w których epicentrum umieściliśmy godność i przyrodzone prawa każdego człowieka, a świadomością, jak bolesne i krwawe było dochodzenie do tych wartości, jak wiele kosztowały ludzkość nasze błędy, niektóre nasze idee, zrodzone z pozoru w kolebce humanizmu, a obrócone przeciwko człowiekowi i człowieczeństwu. Europejczyk powinien być na tym punkcie przeczulony i bardziej niż ktokolwiek inny umieć wyciągać z dziejów wnioski.

Zbigniew Bartuś

Dla mnie fakt, że jesteśmy dziś pełną gębą Europejczykami stanowi powód do dumy i radości. Jednocześnie napawa mnie lękiem, czy jako społeczność potrafimy bez kompleksów i fanfaronady, ale z przekonaniem i entuzjazmem włączyć się w budowę Europy prawdziwie zjednoczonej i solidarnej, której mieszkańcy chcą i wierzą głęboko w wizję regionu wolnego od wojen, silnego i zdeterminowanego, by Europę chronić i doskonalić.

Ewa Wierzyńska

Być Europejczykiem to znaczy być Polakiem, ale mieć świadomość przynależności do większej całości.

Całość ta to kulturowa jedność o bardzo głębokich korzeniach czerpiących ze starożytnych źródeł europejskiej cywilizacji, wyjątkowej w naszym świecie.

Mariusz Wołos

Być Polakiem w Europie, otwartym na Innych, w gronie szanujących każdego człowieka, czerpiąc bez ograniczeń z europejskiej kultury i historii.

Jerzy Sadecki

Być Europejczykiem to poddawać swą tożsamość krytycznej refleksji. To otwartość na zmiany i odmowa akceptacji istniejącego kształtu rzeczywistości jako czegoś raz na zawsze danego. A także – to umiejętność czerpania uzasadnionej, aczkolwiek powściągliwej dumy z tego, kim się jest.

Sławomir Kaprański

Być Europejczykiem znaczy być częścią wielkiego, postępowego projektu politycznego i społecznego, próby stworzenia strefy dobrobytu i bezpieczeństwa, gdzie ludzie nie będą martwić się o to, co stanie się z nimi jutro. Jestem częścią młodego pokolenia, które walczy o wolność i godność dla swojego społeczeństwa.

Mateusz Trzeciak

Jestem Europejczykiem, bo mój kontynent jest wyjątkową wspólnotą pamięci o: potędze kultury, głębi filozofii i religii, państwach prawa oraz demokratycznych społeczeństwach, ambitnej nauce i legendach. Jestem z tego bardzo dumny.

Europa to także pamięć o konfliktach, podziałach, wojnach, uprzedzeniach. Europa jest naznaczona zbrodnią ludobójstwa – Szoa.

Współcześnie Miejsce Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau staje się dla społeczności międzynarodowej miejscem zrozumienia i przestrzenią odpowiedzialności – dlatego jestem Europejczykiem.

Andrzej Kacorzyk

Bycie Europejczykiem to:

- uszanowanie rozbieżności,*
- możliwość wolnych działań,*
- wolność słowa.*

Miklós Mitrovits

Jeżeli uznać, że Europa z całym swoim dziedzictwem jest miejscem nieustającej próby naszego człowieczeństwa, miejscem tradycji autorefleksji, rzeczy i umiejętności do pozycjonowania utartych prawd, to jestem Europejczykiem.

Bartosz Szydłowski

Bycie Europejczykiem oznacza dla mnie możliwość korzystania, ale i utożsamiania się z największymi osiągnięciami tego kontynentu, m.in.: rozwiniętym systemem ochrony praw człowieka, dojrzałą demokracją, społeczeństwem obywatelskim, wolnością słowa, zrzeczenia się, wyznania.

Te wartości są nam bliskie także w Kurdystanie, ale w innych częściach Bliskiego Wschodu dziś są one drastycznie naruszone. W tych trudnych czasach Europa powinna zjednoczyć się w wysiłkach na rzecz obrony swoich największych osiągnięć, a także wspierania tych krajów i narodów, które chcą naśladować Stary Kontynent w rozwoju demokracji, społeczeństwa obywatelskiego, czy też ochrony praw człowieka

Ziyad Raof

Dla mnie być Europejczykiem to jest z jednej strony być dumnym ze swoich korzeni, wiernym tradycjom i ideałom swojego regionu oraz swojego narodu. Ale z drugiej strony, ubogacony tą spuścizną, wyciągać rękę do innych i szanować naszą różnorodność. Europa regionów i ojczyzn jest bowiem bogata właśnie dzięki swojej różnorodności. Należy tu unikać dwóch pułapek: albo uciekać w kierunku kosmopolityzmu i, zapominając o własnej tożsamości, nic nie mieć do zaferowania Europie, albo też uwielbiać własne bogactwo i odwrócić się od innych, kompromitując przy tym budowę Europy.

Na innej płaszczyźnie być Europejczykiem dziś to dla mnie być wiernym ideałom Solidarności i nauce św. Jana Pawła II, to znaczy dążyć do tego, aby Europa była w stanie budować nowy humanizm, oparty na szacunku dla godności osoby ludzkiej w każdym wymiarze. Wówczas Europa ma szansę nie tylko bycia na nowo sobą, ale też stania się na nowo inspiracją budowania na świecie nowego wymiaru nowoczesnego humanizmu.

Bernard Margueritte

Być Europejczukiem to mieć świadomość tego, że zarówno rozwój naszych małych ojczyzn, jak i bezpieczeństwo państw związane są nierozdzielnie z sytuacją kontynentu jako całości. To najważniejsze doświadczenie płynące z XX-wiecznej historii Europy.

Bartosz Bartyzel

*Odpowiem tak, jak odpowiedział Augu-
styn z Hippony na pytanie „Co to jest czas”
– „Nie wiem, gdy mnie pytają”. Inaczej
mówiąc: „Wiem, gdy mnie nie pytają”.*

Jan Woleński

*To znaczy dla mnie być sobą wśród innych,
którzy są sobą. To znaczy prowadzić dialog, a nie
upierać się przy swoim. To znaczy należeć do wie-
lu wspólnot i wielu kultur. I wędrować wśród
nich z radością i podziwem.*

Krzysztof Zajac

*Bycie świadomym, że wszyscy – Polacy, Niemcy, Szwedzi,
Białorusini, Portugalczycy... – wyrastamy z jednego europej-
skiego pnia wartości, chrześcijańskiej religii, greckiej filozofii,
rzymskiego prawa. Ta świadomość gwarantuje nam wolność,
otwartość i szacunek. Wzajemny szacunek.*

Marek Lasota

NOTY PRELEGENTEK/PRELEAGENTÓW KONFERENCJI

Zbigniew BARTUŚ – politolog, publicysta i dziennikarz. Od 1992 r. pracuje w „Dzienniku Polskim” w Krakowie. Laureat kilkudziesięciu nagród dziennikarskich, m.in. Nagrody Wolności Słowa Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, Nagrody im. Władysława Grabskiego, Nagrody im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Członek Zarządu Fundacji Pamięci Ofiar Obozu Auschwitz-Birkenau.

Bartosz BARTYZEL – politolog. Rzecznik Prasowy i kierownik Biura Prasowego Muzeum Auschwitz.

dr Adam BODNAR – prawnik. Od 2015 r. Rzecznik Praw Obywatelskich. W latach 2010–2015 wiceprezes Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, równocześnie adiunkt w Zakładzie Praw Człowieka WPiA Uniwersytetu Warszawskiego. W 2008 r. został ekspertem Agencji Praw Podstawowych UE. Powoływany w skład rady dyrektorów Funduszu ONZ na Rzecz Ofiar Tortur.

Andrzej KACORZYK – dyrektor Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau.

dr hab. Sławomir KAPRALSKI – prof. Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, socjolog i antropolog kultury. Zajmuje się teorią kultury, pamięcią i tożsamością. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół Holokaustu, stosunków polsko-żydowskich oraz romskich społeczności Europy Wschodniej.

Jacek KRÓLIKOWSKI – prezes Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, która w latach 2007–2015 realizowała Program Rozwoju Bibliotek. Autor programów i podręczników do edukacji obywatelskiej.

dr Marek LASOTA – polonista, historyk i samorządowiec. Pełnomocnik prezesa Instytutu Pamięci Narodowej ds. kontaktów ze środowiskami opiniotwórczymi. Adiunkt w Instytucie Politologii Akademii „Ignatianum”. Autor i redaktor wielu publikacji poświęconych historii PRL oraz działaniom komunistycznego aparatu represji wobec Kościoła.

dr Stephan LEHNSTAEDT – historyk. W latach 2008–2015 pracował na Uniwersytecie Ludwiga Maximiliana w Monachium i w Niemieckim Instytucie Historycznym w Warszawie. Obecnie wykłada w Touro College Berlin. Odznaczony Komandorią Orderu Missio Reconciliationis oraz Medalem Powstania w Getcie Warszawskim za badania dotyczące pracy w getcie.

Gabriela LESSER – dziennikarka. Korespondentka niemieckojęzycznych gazet w Europie (m.in. „Die Tageszeitung”, „Jüdische Allgemeine”, „Der Standard”, „Der Bund”, „Das Luxemburger Wort”).

Bernard MARGUERITTE – dziennikarz i publicysta. W latach 1966–1970 korespondent „Le Monde” w Polsce; w 1971 r. zmuszony przez władze PRL do wyjazdu. W 1977 r., po okresie pracy na Uniwersytecie Harvarda, wrócił do Polski jako korespondent francuskich mediów. W 2015 r. wydał książkę „Blżej Polski”.

dr Miklós MITROVITS – historyk. Pracuje w Instytucie Historii Węgierskiej Akademii Nauk. Zajmuje się współczesną historią Europy Środkowo-Wschodniej po II wojnie światowej. W 2010 r. ukazała się jego pierwsza książka: „Miesiące nadziei... Polska Solidarność a polityka sowiecka w latach 1980–81”. W 2014 r. odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Wacław OSZAJCA JS – jezuita, teolog, dziennikarz, publicysta i poeta. Wykładowca w Collegium Bobolanum, członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Rady Programowej Wschodniej Fundacji Kultury „Akcent” i Komitetu Ogrodu Sprawiedliwych w Warszawie. Publikuje m.in. w „Tygodniku Powszechnym” i „W Drodze” oraz współpracuje z Redakcją Programów Katolickich Polskiego Radia.

Jan PIEKŁO – edukator, dziennikarz, pisarz. Od września 2016 r. ambasador Polski w Kijowie. Dyrektor Fundacji Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI. Związany był też z „Gazetą Krakowską”, potem z „Tygodnikiem Powszechnym”. Relacjonował m.in. rewolucję w Rumunii oraz konflikt w byłej Jugosławii.

dr hab. Monika PŁATEK prof. Uniwersytetu Warszawskiego – prawniczka, działaczka feministyczna. Współtwórczyni, współzałożycielka Polskiego Stowarzyszenia Edukacji Prawnej. Ekspertka ds. prawnych komisji sejmowych i Rady Europy. Była pełnomocniczką Rzecznika Praw Obywatelskich ds. praw ofiar przestępstw (2002–2006).

Ziyad RAOOF – pełnomocnik Rządu Regionalnego Kurdystanu w Polsce. Urodził się w irackim Kurdystanie. W 1986 r. przyjechał do Polski, a w 1992 r. otrzymał polskie obywatelstwo. Jest współzałożycielem Kurdyjskiego Centrum Informacji i Dokumentacji oraz członkiem Rady Muzeum Narodowego w Krakowie, Zarządu Fundacji Międzynarodowego Centrum Kultury i Fundacji Zdrowia Dziecka.

prof. dr hab. Adam Daniel ROTFELD – pracuje na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego. Obecnie uczestniczy w projektach badawczych wiedeńskiego Instytutu Wiedzy o Człowieku. Były minister spraw zagranicznych RP. Był również m.in. członkiem Kolegium Doradczego Sekretarza Generalnego ONZ ds. Rozbrojenia. Współprzewodniczył Polsko-Rosyjskiej Grupie do Spraw Trudnych.

Anda ROTTENBERG – historyk sztuki, krytyk, kuratorka wystaw i publicystka. W latach 1993–2001 dyrektorka Zachęty Państwowej Galerii Sztuki w Warszawie. Autorka wielu wystaw w Polsce i na świecie oraz publikacji, w tym książek o sztuce. Członkini międzynarodowych stowarzyszeń i kilku polskich rad muzealnych. Aktualnie stypendystka Wissenschaftskolleg zu Berlin. Prowadzi też audycję „Andymateria” w TOK FM.

Jerzy SADECKI – dziennikarz i publicysta. Pracował w „Gazecie Krakowskiej” i „Rzeczpospolitej”. Wykładowca Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Autor m.in. książek: „Trzynastu. Premierzy Wolnej Polski” i „Ambasador” (wywiad rzeka z Jerzym Bahrem).

Bartosz SZYDŁOWSKI – filmoznawca, reżyser teatralny. Twórca i dyrektor Teatru Łąźnia Nowa oraz Międzynarodowego Festiwalu Boska Komedia. Od 2016 r. Kurator Programu Artystycznego Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie.

Mateusz TRZECIAK – bohemista. Działacz krakowskiej Spółdzielni Ogniu i członek Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Inicjatywa Pracownicza.

Ewa WIERZYŃSKA – członek Rady dyrektorów Fundacji Edukacyjnej Jana Karckiego. Była kierownikiem Działu Współpracy z Zagranicą Muzeum Historii Polski w Warszawie, a także inicjatorem programu edukacyjnego *Jan Karcki: Niedokończona Misja* przy MHP. Wcześniej pracowała również jako zastępca dyrektora Muzeum Historii Polskich Żydów.

prof. dr hab. Jan WOLEŃSKI – filozof. W latach 60. XX w. był związany ze Stowarzyszeniem Ateistów i Wolnomyślicieli. Od 2007 r. członek Komitetu Honorowego Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Jest członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, Towarzystwa Naukowego Warszawskiego i Institut International de Philosophie. Laureat Nagrody im. Tadeusza Kotarbińskiego w dziedzinie filozofii, nagrody Societatis Scientiarum Varsoviensis Premium Triennale.

prof. dr hab. Mariusz WOŁOS – historyk. Był dyrektorem Stacji Naukowej PAN w Moskwie i Stałym Przedstawicielem PAN przy Rosyjskiej Akademii Nauk. Obecnie prorektor ds. Nauki Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Sekretarz naukowy Prezydium Komitetu Nauk Historycznych PAN w kadencji 2015–2018. Przewodniczący polsko-rosyjskiej komisji dwustronnej do spraw doskonalenia treści podręczników szkolnych historii.

dr hab. Krzysztof ZAJAS – prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, literaturoznawca, kulturoznawca, tłumacz. Badacz pograniczy kulturowych. Ostatnio koncentruje się na relacjach kolonialnych, postkolonialnych i postzależnościowych w kulturze Polski i Europy Środkowej.

prof. dr hab. Andrzej ZOLL – prawnik. Kierował Katedrą Prawa Karnego na Wydziale Prawa i Administracji UJ. Pełnił m.in. funkcję prezesa Trybunału Konstytucyjnego, przewodniczącego Rady Legislacyjnej przy Premierze, Rzecznika Praw Obywatelskich i przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej.